

AFGØRELSE
(Varmeforsyning)

energi
KLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15

1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

KLAGE FRA [...] , Hurup, over
AFGØRELSE FRA Thisted (tidligere Sydthy) Kommune af 8. marts 2007
OM henholdsvis projektgodkendelse og ekspropriationsbeslutning i forbindelse med anlæg af naturgasdistributionsledning fra Koldby til Ydby og Helligsø Teglværker.

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

NÆVNETS Nævnensformand, dommer Poul K. Egan
SAMMEN- Næstformand, professor, dr. polit. Chr. Hjorth-Andersen
SÆTNING Professor, dr.scient.adm. Ole Jess Olsen
I SAGEN Fhv. direktør, cand.polyt. H.C. Mortensen
Direktør Per Søndergaard

NÆVNETS Thisted (tidligere Sydthy) Kommunes afgørelser af 8.
AFGØRELSE marts 2007 vedrørende henholdsvis projektgodkendelse og ekspropriationsbeslutning hjemvises.

Klagens indhold m.v.

Ved brev af 9. april 2007, indgivet til Thisted (tidligere Sydthy) Kommune, har [...], Hurup (herefter benævnt klager) som berørt lodsejer rejst sålydende klage:

”[...]

Klage vedr. Beslutning om ekspropriation til anlæg af naturgasledning 785.2010 Koldby – Ydby og Helligsø Teglværker.

Jeg ser mig nødsaget til at indgive klage over den beslutning borgmesteren denne gang står i spidsen for, fordi en indre fornemmelse siger mig at afgørelsen om naturgasledningen var truffet inden høringsrunden var omme. Begrundelsen herfor er følgende.

Ved høringsrunden blev jeg/vi gjort bekendt med at det for øjeblikket udpegede område til nedgravningen af røret var den bedst

egnede, da første placering blev påklaget og dermed ændret. Samtidig bliver jeg gjort opmærksom på at nedgravningen vil blive iværksat umiddelbart efter påske, da hele projektet forventes færdigt tidligt efterår. Det vil for mig at se derfor ikke være muligt med nok en ændring af projektet da så tidsplanen vil blive overskredet så markant at fristen for levering ikke overholdes.

Det vil altså sige, at de berørte parter der skal lægge jord til for så vidt aldrig er tiltænkt hørt, da tidsplanerne så vil smuldre. Spørger man sig frem hos kommunen med hvilken begrundelse afgørelsen er truffet, får man at vide det er borgmesterens beslutning og derud over intet. Man får ikke noget fagligt bud på ens jord tænkes inddraget, blot det at sådan har man bestemt og sådan bliver det.

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

Side 2 af 22

Jeg kunne godt tænke mig at vide hvorfor vi overhovedet var indkaldt til høring, hvis afgørelsen allerede var truffet. Hvis det var fordi man skulle følge visse rutiner, burde man nok tage skridtet fuldt ud og være lidt mere på forkant med situationen og lave nogle tidsrammer der tilgodeså at der faktisk var personer i kommunen der ikke ønsker at blive påduttet noget uden samtidigt at kunne forsvare sig.

Det oser langt væk af magtmisbrug.

Jeg mener stadig, at gasledningen er fejlplaceret.
[...]"

Thisted Kommune (herefter benævnt kommunen) har ved brev af den 18. april 2007 videresendt klagen til Energiklagenævnet med oplysning om, at klagen er modtaget som en reaktion på kommunens brev til lodsejeren om dels projektgodkendelse og dels ekspropriationsbeslutning, hvorfor kommunen formoder, at klagen vedrører begge myndighedsafgørelser. Kommunen har endvidere oplyst, at klagen er modtaget rettidigt.

Opsættende virkning

Energiklagenævnets formand har den 31. maj 2007 truffet beslutning om, at klagen ikke som anmodet af klager tillægges opsættende virkning.

Det må i lyset heraf samt på baggrund af de til sagen fremkomne oplysninger vedrørende tidsplanen for det omhandlede arbejde antages, at projektet og den hertil tilknyttede ekspropriation er effektueret.

Sagens baggrund og forløb

Naturgas Midt-Nord I/S er et fælleskommunalt selskab, der forestår anlæg og drift af distributions- og stikledninger til naturgas.

I september 2006 udarbejdede Naturgas Midt-Nord I/S et projektforslag til en distributionsledning, som skulle forsyne Ydby Teglværk og Helligsø Teglværk med naturgas til brug i produktionen. Føringen af distributionsledningen skulle i henhold til projektet bl.a. ske på privat ejendom og i private fællesveje, hvilket fordrede rettighedserhvervelse i form af ekspropriation.

Projektforslaget af september 2006 blev udsendt i høring til de berørte lodsejere ved kommunens brev af den 15. november 2006.

Efterfølgende foreslog Naturgas Midt-Nord I/S en ændring af den projekterede linjeføring.

Den ønskede ændring af linjeføringen udmøntede sig et i et tillæg af den 23. november 2006 til projektforslaget af september 2006. Om anledningen til ændringen fremgår det af tillægget, at "Dette tillæg er udarbejdet for at belyse forslag til ændringer af linieføringen af landbrugsfaglig karakter", og at "På visse strækninger langs med Oddesundvej, er der foreslået ændringer af linieføringen, så ledningen blandt andet ikke føres bag om landbrugsbygninger. Dette tilgodeser eventuelt kommende udbygninger, gylleanlæg m.m."

Ændringen medførte, at 6 nye lodsejere, og heriblandt klager, blev berørt af linjeføringen.

Tillægget til projektforslaget blev udsendt i høring til klager ved kommunens brev af den 21. december 2006. Af høringsbrevet fremgår det bl.a.:

"[...]

Naturgas Midt-Nord har 28. september 2006 sendt et projektforslag om anlæg af ovennævnte ledning til godkendelse hos Sydthy Kommune.

[...]

Inden kommunalbestyrelsen kan godkende projektforslaget, skal det sendes i høring hos de grundejere, hvis ejendom bliver berørt ved anlægsarbejdet. Det står i § 23 i "Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg" (BEK nr. 1295 af 13.12.2005).

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

Side 3 af 22

Efter behandling i Teknisk Udvalg blev der 5. oktober 2006 derfor udsendt et høringsbrev til de lodsejere, som efter projektforslaget ville blive berørt.

Oplysninger af landsbrugsmæssig og arkæologisk karakter fik imidlertid Naturgas Midt-Nord til at foreslå en ændring af linieføringen.

Kommunen har derfor 23. november 2006 modtaget et "Tillæg til projektforslag", idet Midt-Nord anmoder om at de nye lodsejere høres i henhold til varmforsyningslovens bestemmelser.

Teknisk Udvalg har på mødet 13. december 2006 vedtaget at fremsende dette høringsbrev til Dem som ny lodsejer.

De kan se selve projektforslaget og "Tillæg til projektforslag" på Teknisk Forvaltning [...] fra dags dato og 4 uger frem [...]

[...]

På de berørte ejendomme skal der tinglyses en servitut. [...].

Rettigheder til etablering af ledningen vil blive søgt sikret gennem ekspropriation.

Der er allerede indkaldt til en åstedsforsretning, hvor der er forhandling om erstatning for servitut m.v.

Ændringsforslag eller indsigelser:

Høringsperioden er 4 uger fra De modtager dette brev.

Hvis De har ændringsforslag eller indsigelser til projektforslaget, skal disse derfor sendes til Teknisk Forvaltning senest den 24. januar 2007.

De er velkommen til at rette henvendelse til Teknisk Forvaltning [...], hvis De ønsker yderligere oplysninger.
[...]"

Kommunen har oplyst, at klager ikke reagerede særskilt på den citerede høringskrivelse, men afventede åstedsforsretningens berømmelse og gennemførelse.

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

Side 4 af 22

Der blev afholdt åstedsforsretning vedrørende klagers ejendom den 11. januar 2007, hvor klager gav møde.

Af ekstraktkopien af ekspropriationsprotokollen fra åstedsforsretningen fremgår det bl.a., at der er fremsat forligstilbud på i alt kr. 22.570 for ekspropriation af servitutareal m.v. Endvidere fremgår det:

”[...]

Lodsejeren udtalte sig imod den valgte linieføring, idet han finder, at en placering øst for Oddesundvej var bedre. Midt-Nord opfordrer lodsejeren til at sende sine bemærkninger til Thisted Kommune, senest 1.02.2007.

Midt-Nord vil indstille til kommunen at linieføringen fastholdes.

Tilbuddet gælder i 3 uger fra dato.

[...]”

Ved brev af den 28. januar 2007 skrev klager følgende til Naturgas Midt-Nord I/S:

”[...]

Indgivelse af klage over øjeblikkelig placering af gasledning på strækning 201 entpr.nr 2010

Hvis gasledningen bliver placeret som skitseret, vil

1. det påvirker mine planer om et større pilebed i negativ retning.
2. mine muligheder for et læhegn langs Oddesundvej forringes.
3. samtlige dræn på ejendommen bliver beskadiget.

Jeg er klar over pligten til at genetablere foreligger og at der vil blive indgået aftale om et nyt langsgående dræn, men fremtidige dræn vil ikke have samme effekt når de kobles på, som hvis de gik ud i åben grøft (rensningsmulighed, afbrudt forløb o.lign.)

Bemærkninger:

Det vil for mig at se være bedre at følge den oprindelige plan, hvor gasledningen føres langs østsiden af Oddesundvej, dog helt til sydsiden af Heltborg.

Mellem Heltborg og Oddesundvej findes mange småparceller, som enten er i landbrugsmæssig drift eller er anlagt som haver. De

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

Side 5 af 22

landbrugsmæssige jorder er af en sådan størrelse at de formodentlig opkøbes af de private grundejere og tilplantes som allerede sket med de grunde nærmest Vibborggårdvej.

Fælles for disse grunde er at der langs Oddesundvej er anlagt en form for jordvej som kollektiv færdselsåre for kørsel til og fra de enkelte haver. **(Under denne jordvej vil der formodentlig ugenæret kunne anlægges en gasledning.)**

Med hensyn til problematikken omkring [...] og angsten for at blive "låst inde" vil det mest nærliggende være at "skyde" gasledningen de 50 m under læhegn og privatvej, langs østsiden af Oddesundvej.

Med håb om forståelse.
[...]"

31. marts 2008
J.nr.: 21-571
Eksp.nr.: 35103
SNK-EKN

Side 6 af 22

Klagers henvendelse blev besvaret af Naturgas Midt-Nord I/S v/landinspektør Tage Landgrebe-Nielsen den 1. februar 2007 på følgende måde:

"[...]"

Naturgasledning Koldby – Ydby og Helligsø Teglværker – Kvittering for modtagelse af Deres brev af 28. januar 2007

På åstedetsforretningen 11. januar 2007, hvor jeg var sekretær for kommissionen, blev der fremsat og udleveret et forligstilbud til Dem til overvejelse i 3 uger.

De har 28. januar 2007 sendt Naturgas Midt-Nord et brev med overskriften "Indgivelse af klage m.m."

Jeg vil håndtere Deres brev således:

1.

Brevet vil blive indsat i protokollen fra åstedetsforretningen som en bemærkning/indsigelse – og protokollen vil blive tilsendt Thisted Kommune, Teknisk Forvaltning – og protokollen vil indgå i sagsbehandlingen forud for en eventuel ekspropriationsbeslutning. Hvis indsigelsen ikke tages til følge vil De få mulighed for at klage over ekspropriationsbeslutningen, når den er truffet.

2.

Da brevet har karakter af en indsigelse som svar på det høringsbrev, som Sydthy Kommune sendte Dem 20. december 2006, vil

jeg også sende brevet i kopi til Thisted Kommune, der skal godkende projektforslaget.

Det bemærkes at fristen for at komme med indsigelse til høringsrunden var 4 uger efter modtagelsen – men det er op til Thisted Kommune at vurdere om man vil tage høringsbemærkningen med i den videre sagsbehandling.

Hvis projektforslaget vedtages uden at Deres indsigelse følges kan De klage over projektgodkendelsen. Klagevejledning vil blive fremsendt, når beslutningen sendes til Dem.

[...]"

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

Projektet med den ændrede linjeføring samt de hertil hørende ekspropriationer, bl.a. på klagers ejendom, blev derpå den 8. marts 2007 godkendt af kommunen. Vedrørende den fulgte procedure i forbindelse med godkendelsesbeslutningerne, har kommunen ved skrivelsen af den 18. april 2007, hvormed klagen blev fremsendt til Energiklagenævnet, oplyst følgende:

Side 7 af 22

"[...]

Efter indstilling fra Naturgas Midt-Nord er der truffet projektgodkendelse og ekspropriationsbeslutning den 8. marts 2007 af borgmester Erik Hove Olesen på byrådets vegne i henhold til Styrelseslovens § 31, idet sagerne er forbehandlet på møde i udvalget for miljø og teknik den 26. februar 2007 og i økonomiudvalget den 6. marts 2007.

[...]"

Af protokollen vedrørende den truffe beslutning om projektgodkendelse fremgår det bl.a.:

"[...]

Etablering af naturgasledning fra Koldby til Ydby og Helligsø Teglværker

[...]

Sagsfremstilling:

[...]

Ved de afholdte åstedsforretninger den 10., 11., 17. og 18. januar 2007 deltog foruden alle berørte lodsejere, Naturgas Midt-Nord,

Thisted Kommune og lodsejernes konsulent fra Thylands Land-
økonomiske Selskab.

I bilag 1 er oplistet de bemærkninger som de enkelte lodsejere
havde i marken, og som klart imødekommes i indstillingen fra
Naturgasselskabet til Thisted Kommune.

Enkelte lodsejere har ved både åstedsforetningen og pr. brev
gjort indsigelser mod projektforslagets linieføring, og en enkelt
har udarbejdet en alternativ linieføring.

Samstemmende for de 3 indsigere, bilag 2, 3 og 4, er at man i
princippet ikke ønsker tinglyste ledninger på arealerne, idet man
gerne vil bevare retten til at plante læhegn m.v.

Endvidere er der store betænkeligheder ved eksisterende mark-
dræns ødelæggelse og det forhold at der i det hele taget sker ind-
skrænkninger i form af servitutter lyst på ejendommene.

Indsiger nr. 4 (bilag 5) ønsker en helt ny ledningsføring fra Gund-
toft til Helligsø Teglværk.

Gældende for alle 4 indsigelser mod projektforslaget indstiller Na-
turgas Midt-Nord at ønskerne ikke imødekommes.

Teknisk Forvaltning kan følge Naturgas Midt-Nord i at ønskerne
ikke imødekommes ud fra en rent økonomisk betragtning om at
linieføringen skal gennemføres, og at det så sker så direkte som
muligt.

Naturgasselskab Midt-Nord ønsker at Thisted Kommune behand-
ler sagen inden den 13. marts 2007 af hensyn til igangsætning af
det fysiske markarbejde. Dette skyldes udelukkende det forhold
at gasledningen skal være brugbar inden opstart på teglværkerne
1. august 2007.

De enkelte lodsejere har efter byrådets behandling af sagen mu-
lighed for at indanke afgørelsen til Energiklagenævnet, men det
har normalt ikke opsættende virkning.

Teknisk forvaltning indstiller,

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

Side 8 af 22

at projektforslag nr. 785.2010 med tillæg af 23. november 2007 samt diverse småjusteringer fra Naturgasselskabet oversendes økonomiudvalget med anbefaling

Beslutning fra møde i Miljø- og teknikudvalget den 26-02-2007:

Enstemmigt vedtaget at anbefale som indstillet.

Beslutning fra møde i ØKONOMIUDVALGET den 06-03-2007:

[...]

Anbefales enstemmigt.

Borgmesteren har den 8. marts 2007 (ved formandsbeslutning) meddelt Naturgas Midt-Nord godkendelse af ovennævnte projekt, som indstillet af økonomiudvalget. Godkendelse er meddelt mundtligt grundet tidspres for projektets igangsætning.

[...]

Borgmesterkontoret, den 19. marts 2007

[Signeret]

Erik Hove Olesen

Borgmester

[...]”

Af protokollen vedrørende den trufne beslutning om ekspropriation fremgår det bl.a.:

”[...]

Etablering af naturgasledning fra Koldby til Ydby og Helligsø Teglværker – nr. 2

[...]

Sagsfremstilling:

I forlængelse af forrige sag om linieføringen af ny naturgasledning til nævnte teglværker ønsker Naturgasselskabet at byrådet træffer ekspropriationsbeslutning for den nævnte linieføring.

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

Side 9 af 22

Kommunalbestyrelsen i Sydthy traf på mødet den 14. november 2006 principbeslutning om at gennemføre rettigheden til naturgasledningen ved ekspropriation.

Som det ses af naturgasselskabets indstillingsskrivelse [...] har enkelte lodsejere gjort indsigelse mod projektet ud fra forskellige ønsker og holdninger. Alle indsigelser er indsat i den medfølgende protokol, og som det fremgår tilsluttede 46 ud af 63 lodsejere sig umiddelbart naturgasselskabets tilbud om erstatning.

Efterfølgende er enkelte ejendomme udgået på grund af den lidt ændrede linieføring, og resterende lodsejere indstilles af naturgasselskabet afvist, idet indsigelser primært er af principiel art, f.eks. modstand mod servitutbestemmelser på ejendomme mv.

Til orientering skal nævnes at ekspropriationsbeslutningen sker i henhold til bestemmelserne i "Bekendtgørelse om godkendelse mv. af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg" og "Lov om offentlige veje".

Efter godkendelse i byrådet vil de enkelte lodsejere blive informeret, og der vil ske erstatningsudbetaling til lodsejerne, samt ske tinglysning af ekspropriationen.

Teknisk forvaltning indstiller,

med baggrund i Naturgas Midt-Nords indstilling anbefaler teknisk forvaltning at ekspropriationssagen oversendes økonomiudvalget med anbefaling af

- at der træffes ekspropriationsbeslutning for den tidligere indstillede linieføring for projektforslag nr. 785.2010 med tillæg
- at de fremlagte beskrivelser og planer med justeringer ved åstedsføretningen godkendes
- at de ved åstedsføretningen indgåede forlig og afgivne tilbud godkendes, og samtidig bemyndiges Naturgas Midt-Nord til i etableringsfasen til at indgå forlig med lodsejerne omkring afgrødeerstatninger og ulempegodtgørelser mv.

31. marts 2008

J.nr.: 21-571
Eksp.nr.: 35103
SNK-EKN

Side 10 af 22

at formanden for miljø og teknikudvalget bemyndiges til at indbringe erstatningsspørgsmål for taksationsmyndighederne.

Beslutning fra møde i Miljø- og teknikudvalget den 26-02-2007:

Enstemmigt vedtaget at anbefale som indstillet.

Beslutning fra møde i ØKONOMIUDVALGET den 06-03-2007:

[...]

Anbefaler enstemmigt.

Borgmesteren har den 8. marts 2007 (ved formandsbeslutning) meddelt Naturgas Midt-Nord godkendelse af ovennævnte projekt, som indstillet af økonomiudvalget.

Godkendelse er meddelt mundtligt grundet tidspres for projektets igangsætning.

[...]

Borgmesterkontoret, den 19. marts 2007

[Signeret]

Erik Hove Olesen

Borgmester

[...]"

Ved brev af den 8. marts 2007 tilskrev kommunen klager vedrørende projektgodkendelsen således:

"[...]

Godkendelse af projekt for naturgasledning 785-2010, Koldby – Ydby og Helligsø Teglværker (sept. 2006) med tillæg af 23. november 2006.

Godkendelse af projekt

I henhold til bek. nr. 582 af 22/06/2000 "Bekendtgørelse om varmeplanlægning og godkendelse af anlægsprojekter for kollektive varmforsyningsanlæg", - meddeles - efter gennemførelse af den foreskrevne høringsprocedure - hermed at ovennævnte pro-

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

Side 11 af 22

jektforslag med tillæg – og de forhold der er aftalt med involverede lodsejere er godkendt af Thisted Kommune den 8. marts 2007.

Beslutningen er truffet af Borgmesteren i henhold til Styrelseslovens § 31, efter forudgående behandling i Udvalget for miljø og teknik og Økonomiudvalget.

Det betyder at Deres indsigelse af 28. januar 2007 ikke er taget til følge.

Klagevejledning

I henhold til § 14 i bek. nr. 582 af 22/06/2000 kan kommunalbestyrelsens afgørelse om godkendelse af projektet påklages til Energiklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede. Klage indgives til kommunalbestyrelsen, der snarest sender klagen til Energiklagenævnet, ledsaget af en udtalelse og det materiale, som har ligget til grund for kommunalbestyrelsens afgørelse. Kommunalbestyrelsen skal straks give projektsøger underretning, såfremt godkendelsen er påklaget.

Afgørelsen truffet af Energiklagenævnet kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Konsekvens

Projektet vil blive udført af Naturgas Midt-Nord – og igangsat efter klagefristens udløb.

De vil modtage særskilt information om den ekspropriation, der er truffet for at gennemføre projektet..

[...]"

Ved brev af den 12. marts 2007 tilskrev kommunen klager vedrørende ekspropriationen således:

"[...]

Beslutning om ekspropriation til anlæg af naturgasledning 785.2010 Koldby – Ydby og Helligsø Teglværker

Thisted Kommune har besluttet at pålægge servitutrettigheder mv. ved ekspropriation til anlæg af naturgasledningen. Det sker i overensstemmelse med de beskrivelser og planer, der var fremlagt ved åstedsforsretningen. Ekspropriationsbeslutningen blev truffet

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

Side 12 af 22

8. marts 2007 af Borgmesteren i henhold til Styrelseslovens § 31 efter forudgående behandling i Udvalget for Miljø- og teknik og økonomiudvalget – og har virkning fra denne dato.

Det betyder at Deres bemærkninger i indsigelseskort af 28. januar 2007 om linieføringen ikke har givet anledning til at ændre den planlagte og fremlagte linieføring.

Ekspropriationsbeslutningen er truffet i henhold til bestemmelserne i lov nr. 382 af 13. juni 1990 om varmforsyning kapitel 3.

Ekspropriationsbeslutningen vil nu blive indført i tingbogen.

Klagemulighed

I henhold til § 26 i varmforsyningsloven kan De klage over byrådets ekspropriationsbeslutning.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor De modtager dette brev.

Klagen skal sendes til kommunalbestyrelsen, der snarest sender klagen videre til Energiklagenævnet, ledsaget af en udtalelse, og det materiale, som har ligget til grund for kommunalbestyrelsens afgørelse.

En klage vil kun have opsættende virkning (forhindre arbejdets igangsætning) hvis Energiklagenævnet beslutter det.

Afgørelse truffet af Energiklagenævnet kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

De har dog mulighed for at indbringe den endelige administrative afgørelse for en domstol, såfremt De ikke mener, at afgørelsens vilkår er i overensstemmelse med lovgivningen, eller de regler der er udarbejdet med hjemmel i lovgivningen.

Forligstilbud

Ved åstedsforsretningen blev der udarbejdet et FORLIGSTILBUD, der omfatter 1. del af erstatningen.

De opfordres til at underskrive og tilbagesende forligstilbuddet, hvorefter De får tilsendt beløbet. Hvis der ikke indgås forlig på dette grundlag inden 4 uger fra dato, vil sagen blive indbragt for takstionskommissionen til afgørelse.

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

Side 13 af 22

Hvis der klages over ekspropriationsbeslutningen, vil taksationskommissionen først beramme sagen 4 uger efter afgørelsen af klagesagen.

[...]

Anlægsarbejdet

Anlægsarbejdet forventes at foregå i perioden 11. april til 1. september 2007.

De vil senere få mere præcis besked fra Naturgas Midt-Nord om hvornår det egentlige anlægsarbejde agtes udført på Deres arealer.

Tilsynet med anlægsarbejdet udføres af Naturgas Midt-Nord, der vil kontakte Dem forud for anlægsarbejdet på Deres ejendom for at aftale alle praktiske forhold.

Når anlægsarbejdet er afsluttet, vil tilsynet udarbejde forslag til afgrødeerstatning mv. og optage forhandling med hver enkelt lodsejer. Hvis der ikke opnås enighed om erstatningsforholdet, vil kommunen om nødvendigt indbringe sagen for taksationsmyndighederne.

[...]"

Klager udfærdigede herefter sin klage af den 9. april 2007, der er citeret i indledningen til nærværende afgørelse.

Kommunen er ved skrivelsen af den 18. april 2007, hvormed klagen blev fremsendt til Energiklagenævnet, fremkommet med følgende "Kommentarer til indsigelsen":

"[...]

Man kan sige at lodsejeren ønsker at ledningen skal anlægges i overensstemmelse med det oprindelige projektforslag – og at "Tillæg til projektforslag af 23. november 2006" skal negligeres.

Men Thisted Kommune har valgt at godkende tillægget og at godkende ekspropriationen på dette projektgrundlag.

Kommunen kan i det hele henholde sig til ønsket om at justere linieføringen, således som det er udtrykt af Midt-Nord i "Tillæg til Projektforslag af 23. november 2006".

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

Side 14 af 22

Efter kommunens opfattelse har Midt-Nord selv – af egen drift – efter drøftelse med landbrugskyndige – i høringsperioden – ønsket at justere linieføringen ved hjælp af ”tillægget” – og dette er sket så betids at formalia er overholdt, da høringsperioden for tillægget selvstændigt har varet 4 uger.

Lodsejeren føler sig stødt og overrasket over at hans areal – så at sige – er kommet ind i billedet – i det han selv opfatter værende ”2. omgang”.

Det sker imidlertid gennem et ”tillæg” som er myndighedsbehandlet efter reglerne.
[...]

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

Side 15 af 22

Der er i forbindelse med sagens behandling for Energiklagenævnet foretaget høring af klager samt Naturgas Midt-Nord I/S. Klager har gentaget, at han ikke mener at have fået en ordentlig begrundelse fra kommunen for de trufne afgørelser, og har i øvrigt henvist til indholdet af sin skriftlige klage. Naturgas Midt-Nord I/S v/landinspektør Tage Landgrebe-Nielsen har bl.a. udtalt følgende:

[...]

De formelle kommunale forvaltningsakter er dels projektgodkendelsen og dels ekspropriationsbeslutningen.

Som vi ser det, er begge beslutninger med tilhørende proceduremæssige forskrifter forløbet med overholdelse af alle formalia, hvilket heller ikke anfægtes af klagerne.

Det klagerne opponerer imod, er, at så at sige at blive berørt af et ”tillæg” til projektforslaget. Det er Midt-Nord der har ansvaret for at ville justere linieføringen gennem ”tillægget” – hvorved klagerne er blevet bragt ind i billedet som lodsejere.

Midt-Nord har vurderet at den linieføring, der beskrives i ”tillægget”, var mere hensigtsmæssig ud fra landbrugsfaglige hensyn og arkæologiske beskyttelsehensyn. Valget af den justerede linieføring skete på baggrund af samtaler med den lokale planteavlskonsulent samt den lokale museumsinspektør.

Der er mange skøn og afvejninger, der må gøres forud for fastlæggelse af traceer i det åbne land – og vores bud på opgaven blev

derfor justeret i form af udarbejdelse af tillægget og forelagt den kompetente myndighed til afgørelse, nemlig kommunen.

[...]"

Retsgrundlaget

Om kompetencen til at godkende projekter vedrørende varmforsyningsanlæg fremgår det af varmforsyningslovens § 4, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005 med senere ændringer:

"[...]

§ 4. Kommunalbestyrelsen godkender projekter for etablering af nye kollektive varmforsyningsanlæg eller udførelsen af større ændringer i eksisterende anlæg.

[...]"

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

Side 16 af 22

Af bekendtgørelse nr. 1295 af 13. december 2005 om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (projektbekendtgørelsen), der er fastsat i medfør af varmforsyningsloven, fremgår det i fortsættelse heraf vedrørende kommunalbestyrelsens godkendelse af projektforslag i § 3, § 6, § 7, § 22, § 23, § 24, § 29 og § 30:

"[...]

§ 3. Projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, der er omfattet af bilaget til bekendtgørelsen [herunder etablering af distributionsnet, red.], skal forelægges kommunalbestyrelsen til godkendelse. Tilsvarende gælder vedligeholdelses- og reparationsarbejder på et kollektivt varmforsyningsanlæg, der i væsentlig grad indebærer en forbedring af anlæggets drift- og energiøkonomi samt levetid.

Stk. 2. Retlige og faktiske dispositioner til gennemførelse af et projekt må først foretages, efter projektet er godkendt."

[...]

Kapitel 3

Forudsætninger for kommunalbestyrelsens godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg

§ 6. Kommunalbestyrelsen skal for projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, der er omfattet af § 3, anvende forudsætningerne i dette kapitel, herunder bl.a. sørge for, at projektet, i overensstemmelse med varmforsyningslovens formålsbestemmelse, ud fra en konkret vurdering er det mest samfundsøkonomisk fordelagtige projekt, jf. § 24.

Projekter for distributionsnet og transmissionsnet

§ 7. Projekter for naturgasdistributionsnet og fjernvarmedistributionsnet kan kun godkendes af kommunalbestyrelsen, hvis projektet ud fra en konkret vurdering er samfundsøkonomisk fordelagtigt, og hvis projektet ikke ændrer områdeafgrænsningen mellem naturgasforsyningen og fjernvarmeforsyningen, jf. dog stk. 2-3.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan, uanset stk. 1, dog godkende projekter, der er omfattet af stk. 1, og som ændrer områdeafgrænsningen, hvis samfundsøkonomiske hensyn taler imod at opretholde områdeafgrænsningen, og hvis områdeafgrænsningen kan ændres, uden at de berørte forsyningsselskabers økonomiske forhold forrykkes væsentligt, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan, uanset stk. 1 og 2, ikke godkende etablering af naturgasforsyning i eksisterende mindre bysamfund uden for kollektivt forsynede områder. Disse byer skal friholdes til biomassebaseret fjernvarme, kraft-varme eller tilsvarende miljøvenlig forsyning.”

[...]

Kapitel 5

Godkendelse af projektforslag

§ 22. Kommunalbestyrelsen drager omsorg for, at projektbehandlingen koordineres med den fysiske planlægning, region-, kommune og lokalplanlægningen, og at godkendte projekter indgår ved revision af kommuneplaner og udarbejdelse af lokalplaner i det omfang, dette er påkrævet. Kommunalbestyrelsen drager omsorg for, at projektbehandlingen for anlægsprojekter, der vedrører affaldsforbrændingsanlæg, koordineres med miljøbeskyttelsesloven, herunder at affaldsgrundlaget forelægges til godkendelse efter miljøbeskyttelseslovens § 50 b.

§ 23. Kommunalbestyrelsen skal skriftligt underrette berørte forsyningsselskaber, kommuner og regionsplanmyndigheder samt grundejere, der skal afgive areal eller pålægges servitut, om projektforslag med henblik på, at eventuelle bemærkninger til projektforslaget kan fremsendes til kommunalbestyrelsen inden for 4 uger. Ved ændringer i områdeafgrænsningen i forhold til det hidtidige grundlag, skal de berørte forsyningsselskaber mv. inddrages. Kommunalbestyrelsen kan tilsvarende underrette andre, f.eks. virksomheder og told- og skatteforvaltningen.

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

Side 17 af 22

§ 24. Forinden kommunalbestyrelsen kan meddele godkendelse, skal kommunalbestyrelsen foretage en energimæssig, samfundsøkonomisk og miljømæssig vurdering af projektet. Vurderingen skal ske på baggrund af planlægningen efter kapitel 2 samt de i kapitel 3 fastsatte forudsætninger og de i § 21, stk. 1, nr. 10, nævnte samfundsøkonomiske analyser samt de efter § 23 modtagne bemærkninger. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen påse, at projektet er i overensstemmelse med varmforsyningsloven, herunder formålsbestemmelsen, samt at projektet ud fra en konkret vurdering er det samfundsøkonomiske mest fordelagtige projekt.

Stk. 2. Forudsætter projektet anvendelse af de i lovens § 6, stk. 3, og § 7 nævnte regler, skal kommunalbestyrelsen vurdere reglernes anvendelse i forhold til projektets økonomi og opfyldelsen af energipolitiske målsætninger mv.

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

Side 18 af 22

[...]

Kapitel 7

Klage m.v.

§ 29. Kommunalbestyrelsens afgørelse om godkendelse af et projekt for et kollektivt varmforsyningsanlæg kan påklages til Energiklagenævnet.

Stk. 2. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede. Klage indgives til kommunalbestyrelsen, der snarest sender klagen til Energiklagenævnet, ledsaget af en udtalelse og det materiale, som har ligget til grund for kommunalbestyrelsens afgørelse. Kommunalbestyrelsen skal straks give projektansøger underretning, såfremt godkendelsen er påklaget.

§ 30. Afgørelse truffet af Energiklagenævnet i henhold til § 29 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

[...]"

Af varmforsyningslovens § 16 og § 17, stk. 1, fremgår det vedrørende ekspropriation:

"[...]

§ 16. Såfremt det er af væsentlig betydning for etableringen af de for et godkendt kollektivt varmforsyningsanlæg nødvendige rørledninger og varmforsyningsanlæg og de til en naturgasforsyning nødvendige fordelings- og distributionsanlæg, der skal levere naturgas til andre formål end rumopvarmning, kan der ved ekspropriation:

erhverves ejendomsret til arealer, bygninger og indregninger, der er fast knyttet til arealer eller bygninger, samt tilbehør hertil, endeligt eller midlertidigt pålægges indskrænkninger i ejernes rådhed eller erhverves ret til at udøve en særlig råden over fast ejendom og

endeligt eller midlertidigt ske erhvervelse eller ophævelse af eller foretages begrænsninger i brugsrettigheder, servitutrettigheder samt andre rettigheder over fast ejendom.

Stk. 2. Ved ekspropriation efter stk. 1, nr. 1, bortfalder alle rettigheder over det eksproprierede, medmindre andet bestemmes i det enkelte tilfælde. Ved ekspropriation efter stk. 1, nr. 2, skal rettigheder over fast ejendom, der stiftes ved ekspropriation, respekteres af indehavere af alle rettigheder over ejendommen, med mindre andet bestemmes i det enkelte tilfælde.

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

Side 19 af 22

§ 17. Beslutning om ekspropriation efter § 16 træffes af kommunalbestyrelsen.

[...]"

Vedrørende klage til Energiklagenævnet fremgår det af varmforsyningslovens § 26:

"[...]

§ 26. Energiklagenævnet behandler klager over afgørelser truffet af kommunen, økonomi- og erhvervsministeren eller Energitilsynet efter denne lov eller efter regler udstedt i henhold til loven.

Stk. 2. Kommunens, økonomi- og erhvervsministerens og Energitilsynets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed end det i stk. 1 nævnte Energiklagenævn. Afgørelserne kan ikke indbringes for domstolene, før den endelige administrative afgørelser foreligger.

Stk. 3. Klage skal være indgivet skriftligt inden fire uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Stk. 4. Søgsmål til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter loven eller de regler, der udstedes efter loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

[...]"

Lov om kommunernes styrelse (styrelsesloven), § 31, stk. 1, lyder, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1060 af 24. oktober 2006, således:

”[...]

§ 31. Formanden kan på kommunalbestyrelsens vegne afgøre sager, som ikke tåler opsættelse eller ikke giver anledning til tvivl.

[...]”

Forvaltningslovens § 22 og § 24 lyder, jf. lovbekendtgørelse nr. 1365 af 12. juli 2007, således:

”[...]

§ 22. En afgørelse skal, når den meddeles skriftligt, være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

[...]

§ 24. En begrundelse for en afgørelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang, afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen.

Stk. 2. Begrundelsen skal endvidere om fornødent indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen.

Stk. 3. § 24, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2, gælder ikke i de sager, der er nævnt i § 9, stk. 4. Begrundelsens indhold kan i øvrigt begrænses i det omfang, hvori partens interesse i at kunne benytte kendskab til denne til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for afgørende hensyn til den pågældende selv eller til andre private eller offentlige interesser, jf. § 15.

[...]”

Energiklagenævnets bemærkninger

Det bemærkes indledningsvis, at Energiklagenævnet ligesom kommunen betragter den indgivne klage som vedrørende projektgodkendelsen såvel som ekspropriationsbeslutningen.

Afgørelsen vedrørende projektgodkendelsen

Af varmforsyningslovens § 4, stk. 1, fremgår det, at kompetencen til at godkende projekter vedrørende varmforsyningsanlæg tilkommer kommunalbestyrelsen.

Afgørelsen vedrørende projektgodkendelsen i nærværende sag er ikke truffet af kommunalbestyrelsen, men af borgmesteren alene, hvilket rejser spørgsmå-

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

Side 20 af 22

let, om der foreligger lovlig hjemmel for denne til at træffe afgørelsen på egen hånd.

Kommunen har som hjemmel for borgmesterens beslutningskompetence vedrørende projektkendelsen henvist til styrelseslovens § 31, stk. 1, ifølge hvilken borgmesteren på kommunalbestyrelsens vegne kan afgøre sager, som ikke tåler opsættelse eller ikke giver anledning til tvivl.

Energiklagenævnet finder ikke, at der efter denne bestemmelse har været hjemmel for borgmesteren til at træffe beslutning om projektkendelsen på egen hånd. Energiklagenævnet har herved lagt vægt på, at sagen ikke kan anses for værende af en så presserende karakter, at indkaldelse af den samlede kommunalbestyrelse ikke kunne afventes. Energiklagenævnet har endvidere lagt vægt på, at sagen efter sin art og i lyset af de flerartede hensyn og skøn, som varmforsyningsloven og projektbekendtgørelsen kræver iagttaget ved afgørelsen, ikke kan betegnes som utvivlsom.

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

Side 21 af 22

Det antages, at kommunalbestyrelsen ved udtrykkelig og enstemmig beslutning herom i et vist omfang kan delegere også andre beføjelser til borgmesteren end den i styrelseslovens § 31, stk. 1, lovfæstede. En sådan delegation foreligger imidlertid ikke i sagen, og der kan derfor heller ikke på dette grundlag påvises en hjemmel for borgmesteren til selv at træffe afgørelsen.

Afgørelsen vedrørende ekspropriation

Af varmforsyningslovens § 17, stk. 1, fremgår det vedrørende beslutning om ekspropriation, at denne træffes af kommunalbestyrelsen.

I nærværende sag er beslutningen om ekspropriation ikke truffet af kommunalbestyrelsen, men af borgmesteren alene, hvilket aktualiserer en stillingtagen til, om der foreligger lovlig hjemmel for borgmesteren til at træffe afgørelsen på egen hånd.

Kommunen har også i denne forbindelse som hjemmel for borgmesterens beslutningskompetence henvist til styrelseslovens § 31, stk. 1, som tillader borgmesteren på kommunalbestyrelsens vegne at afgøre sager, som ikke tåler opsættelse eller ikke giver anledning til tvivl.

Energiklagenævnet finder af tilsvarende grunde, som er anført vedrørende projektkendelsen, ikke, at borgmesteren i medfør af styrelseslovens § 31, stk. 1, egenhændigt har kunnet træffe afgørelse vedrørende ekspropriation.

I modsætning til den gældende opfattelse af, at kommunalbestyrelsen, med mindre der foreligger særlige omstændigheder, kan delegere sin kompetence i ekspropriationssager til et stående udvalg, anses det generelt for tvivlsomt, at

kommunalbestyrelsen kan delegere sin beslutningskompetence i ekspropriationssager til borgmesteren. Da der imidlertid under alle omstændigheder ikke foreligger en sådan delegation i sagen, kan der heller ikke på dette grundlag påvises en gyldig hjemmel for borgmesterens egenhændige afgørelse af ekspropriationsspørgsmålet.

Som følge af ovennævnte omstændigheder hjemvises kommunens afgørelser af den 8. marts 2007 vedrørende projektgodkendelse og ekspropriationsbeslutning til fornyet behandling af kommunalbestyrelsen.

Herefter har Energiklagenævnet på nuværende tidspunkt ikke fundet det nødvendigt at tage stilling til, om det konkrete projekt er i overensstemmelse med varmforsyningsloven med tilhørende bekendtgørelser.

31. marts 2008

J.nr.: 21-571

Eksp.nr.: 35103

SNK-EKN

Energiklagenævnets afgørelse

Side 22 af 22

Thisted (tidligere Sydthy) Kommunes afgørelser af den 8. marts 2007 vedrørende projektgodkendelse og ekspropriationsbeslutning hjemvises.

Sagen har været behandlet på nævnets møde den 31. marts 2008.

Afgørelsen er truffet efter § 26, jf. § 26 a, nr. 1, i lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005 med senere ændringer, jf. §§ 29-30 i bekendtgørelse nr. 1295 af 13. december 2005 om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Afgørelsen kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter lov om varmforsyning eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. § 26, stk. 4, i lov om varmforsyning.

Afgørelsen offentliggøres på Energiklagenævnets hjemmeside.

P. N. V.

Poul K. Egan
Nævnformand

/ Ulla Østergaard Johnsen
Specialkonsulent